

Politični pregled.

Naša in madžaronska plačila. Državni proračun za leto 1908 je predložen. Prvič se porabi nove določbe gledé „kvote“, to se pravi glede doneska k skupnim izdatki obeh državnih polovic. Preglejmo, kakšna so naša in madžaronska plačila:

milijonev kron
Skupne potrebe znašajo . . . 425.25
Odtegniti kredit za 1907, ki se razdeli še po stari kvoti . . . 6.22

Ostane torej . 419.03

Od tega odtegnemo lastne dohodke
vojne uprave, ki znašajo . . . 9.24
nadaleje skupne colninske preostanke 136.99

Torej se ima pokriti v zmislu kvote
skupno . . . 272.80

Skupne državne potrebe, ki jih imajo plačati avstrijski narodi in Madžaroni v zmislu kvote, znašajo torej za leto 1908 kron 272 milijonev 800.000. Po novi, ravnokar sprejeti avstro-ogrski pogodbi plačuje Avstrija 63.6% od te svote, Ogrska pa 36.4%. — Avstrija torej 173.1/2 milijonev, Ogrska pa nekaj čez 99 milijonev kron. Preračunajmo tedaj, koliko plačujemo sploh. Avstrija plačuje:

milijonev kron:
Pri kvoti . . . 173.50
Pri dohodkih colnine . . . 120.81

Vsega skupaj 294.31

Kaj pa Madžaroni? Ogrska plačuje:

milijonev kron:
Pri kvoti . . . 99.29
Pri dohodkih colnine . . . 16.40

Vsega skupaj 115.69

Z drugimi besedami povedano: Avstrija bode plačevala leta 1908 za skoraj 179 milijonev kron več nego Ogrska. To imamo zahvaliti tistim ljudem, ki se pustijo „ljudske poslance“ psovati, ki pa v resnici niso drugzega nego ponižni „štifelpucerji“ vlade. Le plačujmo, — čas pride, ko bode ljudstvo samo odprlo oči in poglavo nadležne ter sebičnike tja, kamor spadajo.

Agrarno gibanje. Boj, ki se je ravnokar za avstro-ogrsko pogodbo vršil in končal in v katerem so kmetje vsled izdajstva svojih poslancev propadli, — ima vendar tudi dobre posledice. Kmetško vest, kmetško voljo je zbudilo blazno počenje ljudi, ki mečejo milijarde madžaronstvu v žrelo. Po vsej državi gré mogočno gibanje skozi kmetške vrste, v najbolj zaspanih krajih se pričnajo kmetje zavedati, trumoma se odvrčajo od pogubnega klerikalstva in v mnogobrojnem, mogočnem številu se združujejo v kmetških agrarnih strankah. Vsi čutimo, da je šlo do sem in da ne gré več naprej. Nova pogodba je prenapolnila posodo! Na Štajerskem so predrugačili nemški kmetje svojo dosedanje „beuerbundovsko“ stranko v veliko „nemško agrarno stranko“ (Agrarpartei). Isto se godi na Zg. Avstrijskem, isto je že ustanovljeno na Češkem in drugje. To je pravi odgovor na grehe vlade in poslancev! Agrarna stranka ni danes več igračka, ona je mogočna državna stranka, s katero mora tudi vlada računati. In „Štajerčeva“ napredna stranka koraka v eni vrsti s temi stran-

pri delu in kako ničesar dobrega v njegovi hiši ni imela. Kaj bi dekle zamoglo storiti, ko bi postala žena moža, katerega bi ljubila! Zagorjan je čutil nakrat ljubezen in ponos za svojo hčerko.

Rozika se je začudila; ravno je molzla, ko je stopil oče v hlev in hvalil lepo živino. Svit sreče je stopil v njene oči in vse njeno srceje trepetalo, ko je rekla: „To me veseli, da pravi oče to.“ — „Rečem samo, kar je res“, je odgovoril Zagorjan in zapustil hlev, ker ni hotel pokazati, kako mu je srce mehko postalo.

Drugi dan, po dolgem premišljevanju, si je vzel poguma, da govori z Roziko o Joževi ženitni ponudbi. Zavzemal se je za Jožo, ali rekel je vendar, da pripusti neje odločitev. Rozika je pritisnila roko na srce in rekla s solznimi očmi: „Hvala vam oče, da me ne silite. Kar zahtevate, storim; samo Jožeta ne vzamem! Rajne umrem! Oče, prosim vas, ne pečajte se z Jožom. Ne morem pomagati, jaz se bojim pred njim; zdi se mi, da bode postal on naša nesreča.“ — Resno je gledal Zagorjan in odgovoril: „Jaz te o se silim, ako ga na noben način nečeš, mu moraš to povedati. Ali kar si naprej rekla, to nočem več slišati. Joža je lump, ali ti ne veš, zakaj je to postal in povem ti, da je v Rdečem gozdu še veliko večjih lumpov. On je moj prijatelj in zato ne trpim slabe besede o njemu. Razumeš?“ — S tem je bil pogovor končan.

(Naprej prihodnjič.)

kami, pod isto zeleno zastavo kmetške pravice. Dal Bog, da bi postali močnejši in dokazali svetu, da je kmet prvi gospod!

Nagodba in kmetje. Kmetijska centrala, ki je bila odločna voditeljica borbe proti avstro-ogrski nagodbi, objavlja zdaj sledeče vrstice: — Nagodba se je z veliko večino sprejela; torej se je najvažnejše kmetijske zahteve, pod noge teptalo. Združeni naši nasprotniki so sicer zmagali, ali v principu smo ostali mi zmagovalci. Vkljub svoji zmagi so naši nasprotniki razbiti in drugi takšni boj s tako izrednimi sredstvi bi ne zamogli dokončati. Naša kmetijska odkritosrčnost nam sicer ni prinesla zmage, ali vsaj častni poraz. Centrala je držala zeleno zastavo do zadnjega hipa visoko in neomadeževano. Vedno se je držala svojega programa in ni se pustila pripogniti. Obdana od stoterih kmetških društev, podprta od sklepov kmetških zborovanj, polna zaupanja, je centrala falanga, od katere odletijo vsi nasprotniški streli brez uspeha. V polni moči stoji tukaj in postane voditeljica kmetškega gibanja na Avstrijskem. Centrala se zahvaljuje vsem, ki so ji bili v težkem času zvesti. V naši edinstvi leži moč. „Für Halm und Ar, heut' und immerdar!“ A. Simitsch vitez Hohenblum.

Tudi gosposka zbornica je 19. decembra z velikimi težavami avstro-ogrsko pogodbo sprejela. Vse je torej pod streho, — vlada in poslanci so šli lahko s mirnim srcem na božične počitnice.

Prestolni govor, s katerim je cesar delegacijo sprejel, je omenil v prvi vrsti, da so zunanje razmere naše monarhije z drugimi državami izberne. Posledica dobrih razmer, v katerih se nahajajo evropske države, je stalni mir. — Cesar je omenil v prestolnem govoru tudi zahteve za armado in prosil delegate, naj izvršijo redno svoje naloge.

Friderik grof Schönborn, predsednik upravnega sodišča in bivši minister, je umrl. Bil je klerikalec, kakor skoraj vsi avstrijski ministri, ali skušal je vsaj ostati brezstrankarski.

Koliko tobaka se je porabilo l. 1906? Poraba tobaka je prinesla državi leta 1906 skupno čez 241 milijonev kron, to je za 11.1/2 milijonev več nego leta 1905. Lepe številke, kaj?!

Dopisi.

Janživrh pri Ribnici. Gospodični učiteljici tam pri Orozlu, ne vemo prav, kak se že pišejo, želimo veselo novo leto. Naši otročniki nam pravijo, da gospodična ves božji dan v šoli šivajo in štrikajo, zato si mislimo, da jim je veliko časa na razpolago. Če je res tako, bi se jim mi priporočili, da bi nam izluščili z deco budnega semena v tej dolgočasni zimi.

Račje. (Sramote ni.) Dragi „Štajerc“, ne zameri, da se zopet drznem te prositi tvoje ojstre krtače, da osnažiš neki jungferci njeno uniformo. Bilo je na dan sv. Štefana, pri g. M. gostilničarju v Račah. Dolgi čas zimskih večerov, me je privabil s mojimi tovariši v to gostilno. Kmalu pri vstopu v sobo, zagledam dobro poznano Kolarovo Nančo. Bila je prav židane volje, sedeča med dvema fantoma. Dekle si je gotovo hotelo privoščiti par kapljice rujnega vinca, ali zgodi se dostikrat, da človek malo preveč pije, tako se je tudi zgodilo naši sikani Nanči. Bila je tako pijana, da ni vedela ima hlače ali jenko in v tej pijanosti je prepevala, razbijala in tolkla ob mizo, kot besna. Ker si pa pri tej zabavi ni mogla ohladiti svoje vroče krvi, ji pa hitro pride na misel, kako bi se kaj kegljal in res kmalu sta se podala z pekim fantom v kegljišče; kaj sta tam delala — tega ne vem. Ko se vrneta, se naša Nančica zelo prestraši, uvideč, da nima rute, ali ruta ni bila vkrađena, temveč skrita. Ko bi ti frajlica ne bila tako noblik in bi se bila tudi z nekim fantom šla kratkočasit v kegljišče, tedaj bi ti ne bilo treba drugi dan rute iskati, toraj bodi prihodnjič bolj previdna, če hočeš kaj več dobit, sicer te pa malokdo mara.

Medborovnice, 26. dec. 1907. Prišel sem v gostilno pri „Vahu“ na eno steklenico piva, ker vem da ima Jožej vedno dobro pijačo. Pri drugi mizi so se pogovarjali čez Glinjako in pa čez Borovsko posojilnico; eni so vlekli nazaj — drugi

pa naprej. Slednjič so mogli Glinjani usta tiščati, ker niso mogli dokazati, kaj je Glinjaka posojilnica že koristnega napravila. Še čežnovega križa niso spravili vkup. — V Borovljah ima pa posojilnica vsako leto 5 do 6 tavnend kron čistega dobička, ker ima velik promet. Zdj po novem letu bode dala od hranilnih vlog 4.1/2% obresti, kar druge prillikove hranilnice ne zamorejo. A tako — reče gostilničar — kar v nedeljo grem k Cinglu na Trato in bom svoj denar pobasov in ga bodem nesel v Borovlje, kjer dobim več obresti in tudi je bolj varno tam. (Ploskanje in odobravanje).

Sent Janž v Rožu. Pri nas so zdaj odprli železnično postajico, seveda ne drugačji, da smo sami plačali vse stroške. Smo pa vsaj z svetom zvezani, prej nismo vedeli, ali bi se vozili do Svetne vasi, ali pa do Bistrice v Rožu. V Sent Janžu je vse koj kmet, čeravno prijatelji „Mira“, pa vendar tihi, pobožni in pošteni ljudje. Niso tako hudobni in breznačajni kakor zveza crnorudečih anarhistov od Borovelj do Ždovelj. Rajši imam tihega slovenskega kmeta, kakor pa odpadnika, ki se je vjel v mreže „Korošca“.

Borovlje (Ferlach). V Rožni dolini je nekaj takozvanih „visokošolcev“, kateri bi imeli nekaj hovniki biti, pa niso ostali zvesti „Marjaniščen“ in hočejo postati juristi. Ti mladeniči, prof. Scheiningova garda, pridigujejo zdaj novo vero v Borovljah in okolici! Zloglasnemu „Miru“ v Celovcu obrnili so hrbet in postali so — liberalci!!! Ti ljudje pišejo list „Korošec“ na Kranjskem, ker na Koroškem ne dobijo tiakarne — res v tako prevzetnem jeziku, kakor le od tako mladih neskušnih oseb pričakujemo. Po gostilnah nosijo svoj nos tako visoko — da ne pozdravijo več nikogar, kakor znajo le pijani hlapi in barabe. Ne vem kako to naš vrli naprednjak prvi gostilničar gospod Joze Just še pretrpi zaore. Praojhova hiša je bila vselej napredna in tudi vsi tujski tam občujejo in prenočujejo; torej naprej z odpadnimi mlado-slovenskimi fantalini. Sram bi imelo biti stare Borovljance da tem neskušnim mladenicem dajo se za nos voditi. Gospod Tonček Štangl le zato drži s njimi, da bi mu na konja pomagali. Ali nima z konzumom dosti opraviti?

Podljubelj, 23. dec. 1907. Sliši se iz zanesljivih ust, gospod fajmošter Janko Arnusch podjedo na Prevalje k Dev. Mariji na jezeru za župnika. Ta nova fara bode pa še bolj mastna kakor Podljubeljom, kjer razsaja danes le samo brezverski socijalni-demokratizem. Gospod si je ustanovil eno posojilnico, da bi svoje slabe dehodke malo poboljšal, a socijalisti ne marajo za njegovo „kaso“, kupili so si sami eno in nastavili jo v Bundravo hišo v Borovljah. Gospod Štangl in Barovnik vidita lepo poslopje stare Borovske hranilnice, revčka pa hočeta temu močnemu zavodu tekmovali! Če Vama tudi „Turki“ pomagajo ne bodeta nič opravila. Delajte kar hočete, stari Borovski hranilnice niste kos!

Borovlje, na božičev dan 1907. Ljubi „Štajerc“, ti ne veš, kako se pri nas svet meša. Čeni socijalisti so si izmislili kosmate laži, katere vsaka baba ošljata da nimajo nog, in spravili so med ljudi čenčarijo, da Borovska posojilnica nazaduje in da ljudje denar vzdignejo. To pa ni resnica in vsak pameten človek vidi, da je narobe res. Posojilnica v Borovljah, katere je v rokah poštenih in zmožnih mož, se dobro vladuje in ima dosti kapitala, da vselej na vse strani vložnikom, kakor tudi vsakovrstna posojila, seveda na gotov način vstreči zamore. Posojilnica v Borovljah ima že svojo lastno hišo, katere zdaj 6% obresti nese, ker je vse dobro v najem dano. — Posojilnica je kupila tudi Boštovo hišo, katere ima veliko stavbenega protora v vrednosti 10 K sežen □, Lesa zrelega v gozdih je za več ko 25.000 gold. Železnica K 6500 — odškodnine, prodalo se je tudi nekaj grunta in vidi se, da ima Spodnjerožna posojilnica v Borovljah celo Boštovo hišo — zastoj. Rajni Bošt je bil pa najhujši in najzagriženejši prvak Cinglove stranke. Mož je bil velike postave in agitator po gostilnah, kakor ga zdaj patent-liberalni Slovenci nimajo. (Ča bi Bošt to vedel, da ima zdaj napredna stranka njegovo hišo, tako bi se še v hladni gomili zasukal. Človek suče — Bog pa obrne.) To jih pa strašno boli, da je posojilnica z nakupom Boštve hiše

za K 27.000 — terno zadela. — Črni klerikanci so se pa z Bundrovo hišo, ki ima tako majhne okne kakor liščje luknje prav dobro nasekali. (Hiša jim premalo nese in vsako leto plačujejo davke in obresti po vihu, da kar vse škriplje!) Mislili so odpreti gostilno — pa napravili so račun brez krčmarja. Vlada je spoznala da je nepotrečno v tem kotcu ta petindvajseto krčmo v Borovljah odpreti in rekla jim je na vedne vloge in prošnje dr. Brejčeve jako odločno — ne!! To jih pa tako boli, da cele noči spati ne morejo — in ker z resnico nič ne opravijo — pomagujejo si z lažmi. Odslovim se za danes od vas: Pometajte pred svojimi durmi!! (Če Vi komu jamu kopljete, padli boste sami noter. Opomba črkostavca).

Napredno gospodarsko delo.

Iz Rogaške Slatine se nam piše:
V nedeljo 15. dec. se je vršil pri nas prav dobro obiskani občni zbor naše priznane delavne kmetijske podružnice.

Po prireditnem pozdravu generalnega tajnika Juvana in vseh došlih udov po predsedniku dobi generalni tajnik k prvi točki dnevnega reda besedo.

V več kot 1 uro trajajočem lahko razumljivem govoru je ta izvrsten strokovnjak in buditelj agrarne misli med kmečkim ljudstvom, razpravljal delavsko vprašanje na deželi.

Dokazal nam je, da je kmet k temu veliko kriv da nimamo več dovolj poslov in delavcev, da se le-ti vedno bolj izseljujejo v velika mesta in v inozemstvo, ker kmet ni korakal s časom in v svojem gospodarstvu in torej ni mogel delavcu to ugodno plačilo dati, katero se mu nudi pri industriji.

Poleg lepega plačila pač še vleče mladega delavca, mlado delavko še samostojno neobvezno življenje v zvezi z različnimi poželjivostmi po veselji in zabavi, ne pomislek da ga na starost zato po navadi čaka — revščina.

V veliko večji meri pa je kriva vlada teh žalostnih prikazni. Naša država oziroma postavodaja, ona ni le sokriva, da ni kmetič na svojem gospodarstvu s časom korakal, ker mu vlada ni pravočasno nudila si pridobiti potrebne znanosti itd., ona je namreč še v veliko večji meri odgovorna za to, ker ni dosedaj postav vpeljala katere se v naši sosedni Nemčiji tako izorno obnesejo. Ako ravno Nemčija v industriji čudovito naglo napreduje, nima Nemčija takega pomanjkanja kmečkih poslov in delavcev, ja v zadnjem času je sploh pri kmetijstvu dovolj ljudi.

Največjega pomena za stalnost kmečkih poslov na Nemškem so pač sledeče postavbe:

Splošno zavarovanje za starost in onemoglost skozi koje je vsak hlapec, vsaka dekla, vsak delavec za starost in onemoglost zavarovan.

Skoz postavo „Das Heimstätten-gesetz“ so večjim kmetom in veleposestnikom podane velike ugodnosti pri grajenju hiš in lastnih domov (kakor se pri nas še tu in tam na večjih posestvih nahajajo takozvane ofarije) delavcu pa je omogočeno svoji želji po samostojnosti ustreči in se lahko primeroma mlad lastno hišno gospodarstvo ustanovi (seveda kot ofer). Z postavo „Das Rentengut-gesetz“ se je določilo, da razdeli vlada svoja velika posestva in razven tega nakupi še primerna posestva in napravi z njih vse tako, da more potem novi posestnik na višini časa gospodariti, uravna vodo, drinažira in gnoji travnike, zloži posestva, napravi primerne ceste, zgradi hleve in druga potrebna poslopja, nakupi potrebne stroje, lepo plemensko živino in sploh vse kar je potrebno.

Nato prodaja posestva delavski rodbini, katera ima kupno ceno, proti prav nizkimi odstotki obrestovati in amortizovati.

Skoz te tri postavbe je vsacemu kmečkemu delavcu in poslu dana priložnost, danes ali jutri po svojih zmoglostih večji ali manjši lastni posestnik postati. Kot pomožna priprava se je vpeljala z velikim uspehom delavska hranilnica, katera jako blagodejno upliva na štedljivost (Sparsamkeit) in značajnost tamošnjih delavcev.

Enako postopanje proti pomanjkanju poljskih delavcev in gospodarskih poslov pač v naši Avstriji v veliko škodo kmetijstva še danes ne najdemo. Skrajna sila pa je, da se ta terjatev po-

navlja na vseh kmečkih shodih, da se odločno zahteva od naših poslancev, da popustijo uprizarjenje komedij, teatrov in šaljivih burk in se spravijo na resno delo. Pozivljamo jih, da se udeležijo naših shodov, ker le na istih jim je priložnost dana, naše želje spoznati, naše zahteve zastopati in z nami misliti. Žalibog nam je kmečki zbor (Bauerntag) v Gradcu pokazal, da je večina naših gospodov poslancev na lastno vednost tako ponosna, da se tem gospodom pač ne zdi vredno h tistim kmetom na zbor priti, katere poslanec le za časa volitev potrebuje.

Burno odobravanje in prisrčno kmečko zahvalo je žel gospod Juvan, ko je sklenil svoj jako zanimivi referat, o katerem hočemo še poročati.

Izvoljena preglednika letnega računa gospod posestnik Druskočič in g. nadučitelj Sekirnik sta po pregledu računov, knjig in blagajne, stavila predlog, da ker je blagajniška knjiga z računi v najlepšem redu, se naj gospodu blagajniku Böheim izreka priznanje, kar se zgodi.

Pri sklepu računov se je pokazalo, da so gospodje odborniki blagajni za nakup orodja večjo svoto iz lastnih žepov posodili, da sta delegata gg. Sever in Drogenig na lastne stroške podružnico v Gradcu zastopala in da se niti vinar ni vporabil za kako neumnost, pač pa so odborniki pri različnih prireditvah imeli precej stroškov.

To naj bo tistemu gospodu, kateri je pri Korajžiju našo podružnico in nje funkcionarje tako grdo napadal in trdil, da (dobesedno) si slatinski nemčurji pri podružnici žepe „flikajo“, v odgovor.

Poročilo o delovanju podružnice v tem letu je prebral gospod predsednik Aug. Sever.

Iz istega posnamemo, da je podružnica v tem letu pridobila precej udov in izgubila skozi smrt gospoda Löschnigg.

V teku tega leta je priredila podružnica 10 zborovanj, na katerih so različni strokovnjaki govorili.

Razun 2 zborovanj so bile vse prireditve jako dobre obiskane.

K točki 4. je bil kmetovalec Drogenig enoglasno kot zastopnik podružnice na občnem zboru v Gradcu izvoljen. Izvoljeni se zahvali za to veliko zaupanje, izjavi, da sprejme izvolitev in da hoče kakor v prejšnjih letih stroške tega potovanja v prid podružnične blagajne sam prevzeti.

K točki 5. se oglasi gospod inženier Miglitch in izjavi, da je gospod mornarski komisar Aug. Sever odločno izrazil, mesto načelnika radi njegove bolezni nikakor več prevzeti, in predlaga kot načelnika g. direktorja Josef Simony, kateri se z velikim navdušenjem takoj enoglasno izvoli.

Ob enem pa g. inženier predlaga sledeče gg. v odbor izveliti: g. mornarski komisar A. Sever (blagajničar), kmetovalec Drogenig (namestnik načelnika), gg. Druskočič, Pototschnigg, Sporn in Böheim kot odbornike.

Kmetovalec Drogenig predlaga, da se odbor še za posebne slučaje pomnoži z 2—3 zaupnimi možmi in sicer g. Pirkir v Kostivnici, nadučitelj Sekirnik v Gaberji in kmet Vesovišek pri sv. Florianu, kar se sprejme.

Novoizvoljeni načelnik g. Simony in njegov namestnik Drogenig se v imenu celega odbora zahvalita za skoz enoglasno izvolitev izkazano zaupanje in prosi prvi odbor in druge vse ude za sodelovanje. Gospod zaupnik, nadučitelj Sekirnik predlaga, da naj se v bodoče tudi večkrat v Rogaten in tamošnji okolici poučna zborovanja obdrži, kar se obljubi.

K zadnji točki stavi kmetovalec Drogenig 12 raznih predlogov, kateri so odločeni deloma tudi pri glavnem zboru v razpravo priti; isti se en bloc sprejmejo.

Gospod direktor Simony se mu kot novi načelnik za njegov trud pri sestavljanju teh predlogov zahvali, nakar Drogenig obljubi ne le te ampak tudi vse v prid kmetijstva posebno še spodnjostajerskega stavljen predloge v Gradcu z vsemi močmi podpirati.

Dosedajni načelnik g. Aug. Sever se v imenu starega odbora poslovi, voči novemu odboru veliko uspeha pri bodočem delu ter zaključuje letošnji občni shod ob 5. uri zvečer. Dal Bog, da bi novi odbor v bodoče istotako plodonosno deloval in da bi se podružnica v prid štajerske stanovske organizacije razvijala.

Novice.

Leto 1908 je pričelo na sredo in bo končalo v četrtek. Leto je prestopno in šteje torej 366 dni. Svečnica in Vsi sveti pada na nedeljo. Vseh skupaj štejemo 52 nedelj in 13 praznikov. Pepelnina sredo pade na 4. marca. Ako bo de vreme lepo, potem bomo šli v slavniki na predpustne bale...

Shoda v Strazgojncih in Št. Vidu pri Ptujtu sta se vršila zadnji dve nedelji. Smele trdimo, da sta dokazala našo moč in vpliv naših naprednih misli. Druge stranke se skrivajo za zaprtimi durmi, — mi pa stopamo odkrito na dan. Vsakdo ima na naših shodih svobodno besedo. Vsakdo pove lahko svoje mnenje. V mirnem, dostojnem glasu se izvršijo naši shodi in veselje je pogledati vrle napredne kmete, ki uvidevajo nujno potrebo gospodarskega združenja. Predpreteklo nedeljo popoldne ob 3. uri se je vršil shod v gostilni g. Stampfel v Strazgojncih. Lepi prostori so bili napolnjeni s kmeti in njih ženami. Iz Ptujtu je prišlo več zastopnikov naše stranke. Po 3. uri je otvoril g. Malenecheg s kratkimi besedami zborovanje. Predsednikom je bil izvoljen vrli gospodar g. Vnuk. Besedo k poročilu pa je dobil naš urednik g. Karl Linhart. V 1 urnem govoru je le-ta raztolmačil oškodovanje ljudstva na Avstrijskem, ki se je zgodilo vsled sprejetja avstro-ogrske nagodbe. Hudo ogorčenje se je pojavilo, ko je govornik na podlagi uradnih števil dokazal, da imamo Avstrijanci vsled pogodbe letno čez 30 milijonov škode. Govornik je nadalje ožigovil hinavsko in izdajalsko postopanje klerikalnih poslancev, ki so za dva ministerska fraka prodali svoje prepričanje. Klerikalni prvaški poslanci so glasovali za nagodbo in s tem dokazali, da jim ni nič za ljudstvo ter da so le ponižne sluge mačhe vlade. Istotako nosi pečat izdajstva naš poslanec v ptujskem okraju hofrat Ploj na čelu. Kajti v hipu, ko se je imelo odločiti v državni zbornici najvažnejše vprašanje, je šel mož raje v oštarijo, nego da bi glasoval proti vladi. Urednik Linhart je nadalje razložil prave vzroke današnje drzinje. Kmetje niso krivi visokih mesnih cen, — oni so ravno tako kakor meščani žrtve kapitalističnih podjetnikov. Končno je govornik raztolmačil potrebo kmetijskega stanu in nevarnost prvaških strank. Odobravanje na koncu govora je bilo veliko. Z veseljem so kmetje poslušali besede in uvideli, da resnica mora zmagati. Shod se je končal v polnem redu in vsi so se veselili lepega uspeha. Zunaj je sicer neki mladi nevednež vrgel „Štajerca“ v lužo; ali kadar bode mladenič iz lastnih moči svoj kruh prideloval in svoj želedec napolnil, misli bode pač drugače. Posestniki so se neumnež le smejali. Samo ob sebi je umevno, da so izražali kmetje upanje, da se bodejo taki shodi še večkrat zgodili. — Drugi shod se je vršil preteklo nedeljo v prostorih krčmarja Kranjca v Št. Vidu pri Ptujtu. Bil je izvrstno obiskan. Od vseh okoliških krajev so kmetje prihajali in lepe dvorane so bile do zadnjega kotička napolnjene. Veselje je bilo videti veliko število kmetijskih žena in deklet, ki so pazno govornikove besede poslušali. Tudi tukaj je otvoril v imenu naše stranke g. Malenecheg zborovanje. Za predsednika je bil izvoljen naprednjak g. Schosteritech. Govornik urednik g. K. Linhart je najprve izrazil veselje, da se je v šentvidsko faro z novimi duhovniki povrnil mir in red. Preje ni bil nikdo zadovoljen, sovraštvo se je širilo; zdaj pa so farani z duhovniki in duhovniki s farani zadovoljni. Potem je držal govornik slični govor kakor v Strazgojncih. Po končanem govoru je bilo navdušeno ploskanje dokaz, da se navzoči strinjajo z načeli „Štajerčeve“ napredne stranke. Za g. Linhartom je izrazil predsednik g. Schosteritech v imenu shoda govorniku svojo zahvalo. Potem so se oglašali še razni govorniki. Ponosno smo gledali vrle možake gg. Herne Lovrenc, Požar Jakob in varejskega občinskega predstojnika g. Zemljaka, ki so zahtevali s prepričevalnimi besedami uredničenje nemških šol. Tudi tem govornikom se je burno odpravalo. Nato je zaključil predsednik shod. Prebivalci šentvidske fare so jasno dokazali, da so bili, so in ostanejo naprednjaki. Ta fara je vzor za druge! S ponosom gledamo nanjo! Shoda pa sta nam pokazala pot — med

V nedeljo 12. prosinca, pop. ob 3. uri v gostilni Marinič v sv. Urbanu kmetijski shod!